

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK SPECJALISTYCZNYCH ZA ROK 2009

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

W roku sprawozdawczym 2009 nastąpiły dalsze zmiany w strukturze organizacyjnej systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 40/2009 z dnia 22 maja 2009 z dniem 1 sierpnia 2009 przekształcona została Biblioteka Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska oraz Biblioteka Instytutu Fizyki w oddziały specjalistyczne BUŚ, które otrzymały odpowiednio nazwy: Oddział Specjalistyczny BUŚ-Zbiory Biologii oraz Oddział Specjalistyczny BUŚ - Zbiory Fizyki i zostały włączone w strukturę organizacyjną Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego /głównej/.

Aktualnie w systemie biblioteczno-informacyjnym Uniwersytetu Śląskiego funkcjonuje 13 bibliotek specjalistycznych: 9 wydziałowych, 4 biblioteki działające przy innych jednostkach dydaktycznych oraz Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego /główna /.

Organizacyjnie Biblioteki Specjalistyczne podlegają kierownikom jednostek przy których funkcjonują, natomiast merytorycznie Dyrektorowi Biblioteki UŚ.

II. PRACOWNICY

W roku 2009 w Bibliotekach Specjalistycznych zatrudnionych było **88 pracowników na 86 pełnych etatach oraz 2 pracowników na ½ etatu**. W porównaniu z rokiem 2008 zatrudnienie w bibliotekach specjalistycznych uległo zmniejszeniu. To konsekwencja wprowadzonych zmian w strukturze organizacyjnej systemu biblioteczno-informacyjnego UŚ. Pracownicy zatrudnieni do tej pory w Bibliotece Instytutu Fizyki oraz Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska i podlegający administracyjnie odpowiednio Dziekanowi czy Dyrektorowi Instytutu, z dniem 1.08.2009 podlegają bezpośrednio Dyrektorowi BUŚ.

III. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK

Wzorem lat ubiegłych fundusze na działalność poszczególnych Bibliotek Specjalistycznych w roku 2009 pochodziły z różnych źródeł, w tym: z dotacji MENiS na badania statutowe, własne, z grantów, dotacji Rektora, z opłat za zajęcia dydaktyczne, z opłat za studia zaoczne i wieczorowe, z opłat za studia podyplomowe i kursy, dochodów własnych, z opłat konferencyjnych oraz dotacji obcych.

Sumaryczna kwota wydana na zakup materiałów bibliecznych w Bibliotekach Specjalistycznych wyniosła **758 043,86 zł**, dla porównania w roku 2008 kwota ta wynosiła **918 900,73 zł**. Nastąpił więc spadek o prawie **160 856,87 zł**.

Kwota wydatkowana na zakup materiałów bibliecznych w bibliotekach sieci nie uwzględnia kosztów poniesionych na prenumeratę czasopism zagranicznych, baz danych oraz opłat związanych z przystąpieniem do różnych konsorcjów. Te ujęte zostały w kosztach Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego (głównej).

Jednostki dydaktyczne, przy których działają Biblioteki Specjalistyczne obciążone są również kosztami związanymi z opłatami pocztowymi, z oprawą książek i czasopism, zakupem sprzętu komputerowego, zakupem mebli, remontów, itp.

IV. GROMADZENIE ZBIORÓW

Jednym z podstawowych zadań Bibliotek Specjalistycznych jest gromadzenie zbiorów drogą zakupu, prenumeraty, wymiany i darów a także przyjmowanie w depozyt. W księgach inwentarzowych Bibliotek Specjalistycznych zarejestrowano w roku 2009 21 315 wol. książek z czego 5 572 wol. zarejestrowano w Bibliotece Teologicznej.

Stan księgozbioru bibliotek sieci na dzień 31.XII.2009 liczy 777 448 woluminów zarejestrowanych w księgach inwentarzowych. W tej liczbie uwzględniono Bibliotekę Teologiczną, której zbiory stanowią depozyt /133 672 wol./. Biblioteki Specjalistyczne gromadzą również skrypty / stan na dzień 31.XII.2009 -84 277 wol. / oraz czasopisma.

W roku 2009 do Bibliotek Specjalistycznych wpłynęło **1636 tytułów czasopism**; w tym **376 tytułów zagranicznych** oraz **1260 tytuły krajowe**. Z tej liczby 1191 tytułów pochodzi z prenumeraty i zakupu, 445 tytułów otrzymano drogą wymiany i jako dary.

W porównaniu z rokiem 2008 liczba tytułów czasopism w wersji drukowanej, które wpłynęły do bibliotek sieci uległa zmniejszeniu o 148 pozycji.

Na dzień 31.XII.2009 studenci i pracownicy naukowcy mogli skorzystać w Bibliotekach Specjalistycznych z księgozbioru liczącego ogółem 861 725 woluminów druków zwartych, 11 280 jednostek zbiorów specjalnych, 1626 tytułów czasopism wpływających na bieżąco w wersji drukowanej oraz 52 292 woluminów czasopism zarejestrowanych w inwentarzach.

Kadra naukowa i studenci wszystkich wydziałów Uniwersytetu Śląskiego mogą korzystać z dostępu do źródeł tradycyjnych a także do czasopism elektronicznych posiadawionych na różnych platformach, baz danych oraz zbiorów zdigitalizowanych.

V. OPRACOWANIE ZBIORÓW

Wszystkie biblioteki wchodzące w skład systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego opracowują wpływające nowe nabytki elektronicznie w systemie Prolib-21. Jedyne Biblioteka Teologiczna opracowuje swoje zbiory korzystając z systemu MAK.

W roku 2009 w Bibliotece Teologicznej opracowano w systemie MAK wszystkie nowe nabytki które wpłynęły do biblioteki tj. 5572 woluminy / dla porównania w roku 2008 wpłynęło 7504 wol. / oraz zmodyfikowano 658 istniejących rekordów w bazie.

Pracownicy Biblioteki Teologicznej w systemie MAK opracowali również 2524 wol. czasopism.

Łącznie opracowano w systemie MAK 8096 woluminów druków zwartych i ciągłych.

Do bazy Prolib w roku 2009 ogółem wprowadzono 157 131 egzemplarzy różnego rodzaju dokumentów przez BUŚ /główna/ i Biblioteki Specjalistyczne.

Z tej liczby **Biblioteki Specjalistyczne** wprowadziły do bazy Prolib **84 842** jednostki inwentarzowe. Spośród wszystkich wprowadzonych do bazy dokumentów - **115 177 j. inw.**

zostało opracowanych i udostępnionych przez OPAC. Z tej liczby **Biblioteki Specjalistyczne** opracowały **62 124** pozycje.

W sumie na dzień 31.XII.2009 w bazie komputerowej Prolib zarejestrowanych jest 798 677 jednostek inwentarzowych różnych dokumentów, z czego 609 145 jest opracowanych i dostępnych przez OPAC WWW.

W porównaniu z rokiem 2008 baza komputerowa zwiększyła swój zasób się o 131 573 jednostki inwentarzowe, a liczba opracowanych i udostępnionych przez OPAC o 115 177 egzemplarzy.

Na **Biblioteki Specjalistyczne** przypada odpowiednio: **391 873 j. inw.** to dokumenty wprowadzone przez te biblioteki do bazy; w tym opracowane i dostępne przez OPAC - **324 431** jednostki inwentarzowe.

Pracownicy Bibliotek Specjalistycznych współpracują również z NUKAT-em wprowadzając nowe rekordy bibliograficzne do tej bazy lub modyfikując już istniejące. Wiele rekordów z Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego kopiowanych jest do bazy Prolib-21.

Do zadań pracowników Bibliotek Specjalistycznych należy również wprowadzanie opisów bibliograficznych publikacji pracowników naukowych poszczególnych wydziałów **do bazy Bibliografia Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego**. W roku 2009 bibliotekarze sieci wprowadzili względnie zmodyfikowali **2315 rekordów opisów bibliograficznych publikacji oraz rekordów dotyczących danych osobowych pracowników.** /Dane wygenerowane z systemu/.

VI. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W roku sprawozdawczym 2009 w wypożyczalniach **13 Bibliotek Specjalistycznych** / w tym w 7 wypożyczających elektronicznie oraz 6 wypożyczających tradycyjnie / było **zarejestrowanych 23 055** czytelników, w tym w bazie danych systemu Prolib 15 744 czytelników oraz 7311 w kartotekach tradycyjnych. Dla porównania, **w całym systemie biblioteczno-informacyjnym Uniwersytetu Śląskiego**, zarejestrowanych jest **44 831** czytelników. **W wypożyczalniach Bibliotek Specjalistycznych** czytelnicy wypożyczyli łącznie **136 002 woluminy**. W porównaniu z rokiem 2008 nastąpił spadek ilości wypożyczonych książek.

Mniejsza liczba wypożyczanych książek w wersji drukowanej być może spowodowana jest coraz większą dostępnością podręczników, czasopism oraz innych materiałów w formie elektronicznej.

Prezencyjnie w czytelnich Bibliotek Specjalistycznych, które dysponują aktualnie 685 miejscami, udostępniono 800 029 woluminów 184 891 czytelnikom. W czytelnich Bibliotek Specjalistycznych w wolnym dostępie czytelnicy mieli do dyspozycji łącznie 64 169 woluminy książek oraz 1098 tytułów czasopism.

Z czytelń funkcjonujących w Bibliotekach Specjalistycznych oprócz studentów i pracowników naukowych naszej uczelni korzysta wiele osób z innych ośrodków naukowych. Z czytelni Biblioteki Wydziału Prawa korzystali pracownicy z Osnabrück, z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz warszawskich uczelni UKSW oraz UW, a także z Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Śląskiej i Akademii Ekonomicznej. Z księgozbioru prawniczego korzystali sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, notariusze, mieszkańcy Śląska - klienci

Studenckiej Poradni Prawniczej. Dużą liczbę korzystających stanowią również studenci prywatnych szkół wyższych z całego Śląska. Ponad 1300 osób spoza Uniwersytetu skorzystało w roku 2009 ze zbiorów Biblioteki Teologicznej, ok. 130 osób odwiedziło Bibliotekę Wydziału Filologicznego w Sosnowcu, z Biblioteki Wydziału Nauk o Ziemi skorzystały 266 osoby spoza UŚ. 60 czytelników spoza UŚ gościło w czytelni Ośrodka Dydaktycznego w Rybniku, 72 osoby skorzystały ze zbiorów Biblioteki Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach.

Biblioteki Specjalistyczne nie tylko obsługują studentów i kadre naukową danego wydziału czy instytutu lecz również pełnią funkcje publicznych bibliotek naukowych.

Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego umożliwia pracownikom naukowym i studentom naszej uczelni korzystanie z czasopism elektronicznych i baz danych posadowionych na różnych platformach elektronicznych.

W roku **2009** administratorzy platform elektronicznych zarejestrowali pobranie **2157 plików PDF, 830 stron** artykułów z czasopism oraz **1313 stron** wydrukowanych stron z podręczników elektronicznych PWN /IBUK/ w **Bibliotekach Specjalistycznych**. Tymczasem **pracownicy naukowcy na poszczególnych wydziałach**, mając dostęp do komputerów w swoich gabinetach oraz możliwość korzystania z różnych platform elektronicznych poprzez system Onelog z komputerów w domu, pobrali **31 490 plików PDF, wydrukowali 49 098 stron** artykułów oraz **2305 stron** z elektronicznych podręczników wydawnictwa PWN /IBUK/. Przytoczone dane pokazują, dlaczego zmniejsza się ilość użytkowników fizycznie przychodzących i korzystających z bibliotek. To właśnie Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego oferując coraz szerszy dostęp do mediów elektronicznych pracownikom naukowym i studentom naszej uczelni stwarza im komfort pracy w zaciszu gabinetów, w domu czy też w osiedlach akademickich.

W roku 2009 w skali całego uniwersytetu, we wszystkich jednostkach na uczelni mających dostęp do sieci komputerowej, z różnych platform elektronicznych **pobrano łącznie 57 375 plików PDF, wydrukowano 65 632 strony** artykułów z czasopism elektronicznych oraz **6939 stron** z podręczników w wersji elektronicznej wydawnictwa PWN /IBUK/.

Najbardziej aktywną grupą korzystającą z mediów elektronicznych są pracownicy Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii oraz Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska. /Szczegółowe dane w załączonych tabelach wygenerowanych z systemu/.

VII. KONTROLA KSIĘGOZBIORU

W roku sprawozdawczym 2009 w Bibliotekach Specjalistycznych przeprowadzono kontrolę zbiorów zgodnie z zatwierdzonym przez Rektora 10-letnim „Planem kontroli zbiorów w Bibliotekach Specjalistycznych na lata 2001-2010”.

Wszystkie kontrole w poszczególnych Bibliotekach Specjalistycznych były prowadzone w okresie wakacji.

W Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych kontrolą objęto 8000 woluminów, w Bibliotece Wydziału Filologicznego w Katowicach - zbiory polonistyczne - 12 000 wol., w Bibliotece Wydziału Filologicznego w Sosnowcu - 16 267 woluminów, w Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji - 20 000 woluminów. Łącznie w Bibliotekach Specjalistycznych skontrolowano księgozbiór liczący 56 267 woluminów.

Przeprowadzono również kontrolę braków względnych w Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych, Bibliotekach Wydziału Filologicznego w Katowicach i Sosnowcu oraz w

Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji. W sumie skontrolowano 663 braki względne w księgozbiorach tych bibliotek.

W roku 2009 prowadzone były również prace związane z selekcją księgozbiorów.

Łącznie usunięto z księgozbiorów 5405 woluminów zarejestrowanych w inwentarzach BG, a które stanowiły depozyt w Bibliotece Wydziału Filologicznego w Sosnowcu, Bibliotece Wydziału Pedagogiki i Psychologii, Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych, Bibliotece Wydziału Filologicznego w Katowicach, Bibliotece Wydziału Nauk o Ziemi, Bibliotece Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach, Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji oraz Bibliotece Szkoły Zarządzania.

Selekcję zbiorów, które są zarejestrowane w inwentarzach własnych poszczególnych bibliotek, przeprowadziły: Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych, Wydziału Nauk o Ziemi oraz Biblioteki Wydziału Filologicznego w Sosnowcu i w Katowicach.

Sumarycznie wycofano z księgozbiorów tych jednostek 5616 woluminów. /Szczegółowe dane w sprawozdaniu Samodzielnej Sekcji Kontroli i Selekcji Zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego /główniej/.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I DYDAKTYCZNA

Podstawowym zadaniem każdej biblioteki jest jej działalność usługowa - informacyjna i dydaktyczna. Wszystkie Biblioteki Specjalistyczne działające w systemie biblioteczo-informacyjnym Uniwersytetu Śląskiego starają się sprostać tym zadaniom możliwie najlepiej, na ile pozwalają im na to warunki lokalowe i wyposażenie w sprzęt komputerowy.

Na wszystkich wydziałach i w jednostkach dydaktycznych Uniwersytetu Śląskiego studenci pierwszych lat studiów objęci są szkoleniem w ramach „Przysposobienia bibliotecznego”.

W roku 2009 bibliotekarze z Biblioteki Wydziału Nauk o Ziemi - przeszkolili 346 studentów, z Biblioteki Wydziału Nauk Społecznych 800 studentów, z Biblioteki Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach - 236, z Biblioteki Teologicznej - 243.

W Bibliotece Międzynarodowej Szkoły Nauk Politycznych prowadzone były szkolenia dla studentów z Francji, którzy w roku 2009 uczęszczali na wykłady w MSNP UŚ.

Wszyscy korzystający z Bibliotek Specjalistycznych są objęci szkoleniem w zakresie korzystania ze specjalistycznych źródeł informacji dziedzinowej. Dla studentów starszych lat studiów dziennych oraz pracowników naukowych prowadzone są indywidualne szkolenia biblieczne w Bibliotece Wydziału Nauk o Ziemi, Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji, Bibliotece Teologicznej, Bibliotekach Wydziału Filologicznego, Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych.

Wszystkie, bez wyjątku, Biblioteki Specjalistyczne oferują wszechstronną pomoc swoim użytkownikom, udzielając informacji o zbiorach własnych i innych bibliotek oraz o możliwościach skorzystania z nich. Pracownicy bibliotek służą pomocą studentom udzielając porad metodycznych dotyczących korzystania ze źródeł bibliograficznych, faktograficznych, różnego rodzaju informatorów, wykazów, katalogów elektronicznych bibliotek europejskich i światowych, itp.

Każda z Bibliotek Specjalistycznych posiada swoją stronę WWW, które na bieżąco są uaktualniane i umożliwiają elektroniczny kontakt czytelnika ze swoją biblioteką.

W działalność dydaktyczną bibliotek wpisuje się również przyjmowanie studentów bibliotekoznawstwa na praktyki zawodowe. Oprócz Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego /główniej/ w której w roku 2009 studenci Instytutu Bibliotekoznawstwa UŚ odbywali swoje praktyki, również Biblioteka Teologiczna przyjęła 3 studentów na praktyki wakacyjne.

W szeroko pojętą działalność informacyjną bibliotek wpisuje się również ich działalność wystawiennicza. Organizacja wystaw nowych nabytków, wystaw tematycznych i okolicznościowych cieszy się dużym zainteresowaniem studentów i pracowników naukowych

Bogatą działalność wystawienniczą prowadzi Biblioteka Teologiczna. W roku 2009 zorganizowano tam 6 wystaw tematycznych i okolicznościowych. Spośród nich na uwagę zasługują: Rok św. Pawła w dysertacjach teologicznych /2008-2009/, Wincenty Myszor. Wszystko ma swój czas. /maj 2009/, Multimedia w Bibliotece Teologicznej /2009/, Wierność Chrystusa. Wierność Kapłana. Rok kapłański. /2009/2010/.

W Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji w ciągu całego roku prezentowane są nowe nabytki, organizowane są wystawy książek firmy IPS, ABE Marketing, wydawnictwa Wolters Kluwer, itp. Z okazji odbywającej się konferencji naukowej zorganizowanej przez Katedrę Prawa Międzynarodowego Publicznego przygotowana wystawę - „Prawo humanitarne”.

IX. DOSKONALENIE ZAWODOWE

Aby sprostać coraz większym wymaganiom stawianym bibliotekarzom pracującym w bibliotekach akademickich wszyscy pracownicy bibliotek biorą udział w różnego rodzaju szkoleniach, kursach, warsztatach, konferencjach a także swoje kwalifikacje podwyższają poprzez samokształcenie oraz podejmują studia podyplomowe.

Wszyscy pracownicy Bibliotek Specjalistycznych permanentnie doskonalą swoje umiejętności w systemie komputerowym Prolib-21. Szkolenia dla nich prowadzone są przez bibliotekarzy Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego /główniej/.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych w Bibliotece Wydziału Prawa 2 osoby uczestniczyły w kursie jęz. angielskiego i hiszpańskiego, 1 z pracowniczek odbyła miesięczną specjalistyczną praktykę w bibliotekach naukowych uczelni katowickich, 7 osób brało udział w różnych konferencjach bibliotekarskich, 4 osoby uczestniczyły w VII Spotkaniu Polskich Bibliotek Prawniczych w Słubicach.

Poza tym 2 pracowników Biblioteki Wydziału. Prawa brało udział w pracach redakcyjnych wydawnictwa Bibliotheca Nostra, jedna z pracowniczek tejże biblioteki opublikowała artykuł w tym wydawnictwie.

W Bibliotece Wydziału Pedagogiki i Psychologii 1 osoba pisze pracę doktorską, 3 pracowniczki brały udział w konferencjach bibliotekarskich oraz 3 podjęły studia podyplomowe na UŚ -”Technologie informacyjne w bibliotekach społeczeństwa wiedzy”.

W Bibliotece Teologicznej 5 pracowników brało udział w różnego rodzaju szkoleniach i kursach, 10 osób uczestniczyło w 9 polskich konferencjach / np. konferencja „Jak to powiedzieć? Dialog w bibliotece” zorganizowana przez WSH w Sosnowcu, konferencja nt. „Biblioteka dla przyszłości”, zorganizowana przez Sekcję Bibliotek Szkół Wyższych SBP, III Ogólnopolska konferencja naukowa „Jakość usług bibliotecznych w społeczeństwie informacyjnym”, itp. Kierownik Biblioteki Teologicznej brała udział XV Walnym zgromadzeniu Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES w Olsztynie, w spotkaniu dziekanów wydziałów teologicznych oraz dyrektorów i kierowników bibliotek teologicznych szkół wyższych we Wrocławiu oraz w konferencji: Ungeteilter Wissenszugang. Schlesische Bibliotheken stellen sich vor Internationale Tagung in Ratingen und Herne Am 26/27. Juni 2009, gdzie wygłosiła referat nt.:Schlesische Bestände in der Bibliothek der Fakultät für katholische Theologie an der Schlesischen Universität zu Kattowitz. Poza tym pracownicy Biblioteki Teologicznej w styczniu 2009 roku zorganizowali ogólnopolską konferencję nt: „Finanse bibliotek naukowych a ochrona dóbr kultury”.

Zespół pracowników BT opublikował w roku 2009 16 artykułów. / Szczegółowy wykaz publikacji w bibliografii załączonej do sprawozdania BT/.

W Bibliotece Wydziału Filologicznego w Sosnowcu w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych kierownik biblioteki - ukończyła studia podyplomowe w zakresie „Zarządzanie i marketing w bibliotekach”, 1 osoba - II poziom kursu języka migowego, 1 z pracowniczek

awansowała na stanowisko kustosa. Bibliotekarki Biblioteki Ośrodka Dydaktycznego w Rybniku brały udział we wszystkich szkoleniach organizowanych przez BUŚ oraz w konferencji nt „Finanse bibliotek naukowych a ochrona dóbr kultury”.

Pracownicy Biblioteki Wydziału Nauk o Ziemi brali udział w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez BUŚ oraz Sekcję Bibliotek Szkół Wyższych SBP. Dwie osoby z tej biblioteki w dalszym ciągu doskonaliły język angielski, jedna z pracowniczek ukończyła II stopień kursu języka migowego, jedna z pracowniczek brała udział w specjalistycznych warsztatach dla użytkowników haseł przedmiotowych KABA, dwie - we wrześniu 2009 rozpoczęły kwalifikacyjne studia podyplomowe w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŚ. W roku 2009 jedna z pracowniczek tej biblioteki odbyła specjalistyczną praktykę w BUŚ. Pracownicy tej biblioteki w roku 2009 opublikowali również 3 artykuły, z których jeden dotyczył „35 lat Nauk o Ziemi w Uniwersytecie Śląskim”.

W lutym 2009 BWNoZ zorganizowała XVII Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP poświęcone problemom etyki zawodowej bibliotekarzy.

Dwie pracowniczki BWNoZ przeszkolone zostały również w programie SAP.

Bibliotekarze zatrudnieni w Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych również aktywnie uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach, warsztatach, seminariach. Cztery osoby podjęły studia podyplomowe „Technologie informacyjne w bibliotekach społeczeństwa wiedzy”, 1 osoba kontynuuje studia na kierunku informatyka w Polsko-Japońskiej Wyższej Szkole Technik Komputerowych oraz 1 studiuje na studiach II stopnia MU Socjologia - organizowanie społeczności lokalnej, 2 osoby uczestniczyły w kursie języka migowego II stopnia

W roku 2009 pracowniczki tej biblioteki brały udział w warsztatach dotyczących haseł przedmiotowych KABA - w BUW w Warszawie, w konferencji nt. „Finanse bibliotek a ochrona dóbr kultury” oraz XVII Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP oraz we wszystkich szkoleniach organizowanych przez BUŚ. 4 osoby przeszły szkolenie w wypożyczalni BUŚ w związku z wdrażaniem tego modułu w BWNS. W szkoleniach w programie SAP brały udział 2 osoby.

Pracownicy Biblioteki Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach również podnoszą swoje kwalifikacje biorąc udział we wszystkich szkoleniach organizowanych przez BUŚ. Jedna osoba podjęła studia podyplomowe na UŚ- „Technologie informacyjne w bibliotekach społeczeństwa wiedzy”.

Wszyscy bibliotekarze pracujący w systemie biblioteczno-informacyjnym Uniwersytetu Śląskiego ustawicznie doskonaliły swoje kwalifikacje zawodowe.

X. KOMPUTERYZACJA

Wszystkie biblioteki wchodzące w skład systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego biorą udział w tworzeniu komputerowej bazy zbiorów własnych, Budowa kompletnej bazy komputerowej zasobów zgromadzonych w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego oraz we wszystkich Bibliotekach Specjalistycznych jest w dalszym ciągu zadaniem priorytetowym.

Bardzo istotną rolę odgrywa tu jakość i ilość sprzętu komputerowego oraz niezawodność systemów komputerowych, aby prace nad wprowadzaniem danych do bazy Prolib przebiegały sprawnie.

Aktualnie w Bibliotekach Specjalistycznych jest zainstalowanych 250 komputerów, 51 drukarek, 13 skanerów oraz 15 kserografów.

Dla porównania w całym systemie biblioteczno-informacyjnym UŚ pracuje 555 komputerów, 88 drukarek, 26 skanerów oraz 24 kserografy.

Spośród 555 komputerów **do dyspozycji czytelników przeznaczone są 302 komputery**, na 253 komputerach pracują bibliotekarze.

W miarę napełniania bazy komputerowej oraz rozbudowy i modernizacji sprzętu elektronicznego pojawia się perspektywa uruchamiania kolejnych wypożyczalni elektronicznych w Bibliotekach Specjalistycznych. W roku 2009 zostały uruchomione wypożyczalnie elektroniczne w Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych oraz w Bibliotece Wydziału Pedagogiki i Psychologii.

Aktualnie w Bibliotekach Specjalistycznych pracuje 7 wypożyczalni elektronicznych.

XI. ORGANIZACJA BIBLIOTEK

Wzorem lat ubiegłych wszystkie Biblioteki Specjalistyczne pracowały wg harmonogramów uzgodnionych i zatwierdzonych przez Kierowników jednostek, przy których działają.

Wszystkie agendy były otwarte dla czytelników przez 6 dni w tygodniu tj. od poniedziałku do soboty. Z Biblioteki Wydziału Nauk Społecznych, wzorem lat ubiegłych, czytelnicy mogli korzystać również w niedziele.

W Bibliotece Wydziału Nauk o Ziemi w kwietniu 2009 roku została przeniesiona do nowego, większego pomieszczenia wypożyczalnia wraz z magazynem skryptów. Pomieszczenie zostało przygotowane do uruchomienia wypożyczeń elektronicznych.

Wiele zmian organizacyjnych zostało przeprowadzonych w Bibliotece Wydziału Filologicznego w Sosnowcu. Do wyremontowanych pomieszczeń na piętrze budynku przy ul. Żytniej 10 przeniesiono pracowników zajmujących się opracowaniem zbiorów. Biblioteka zmuszona została do opuszczenia uprzednio przystosowanych do potrzeb biblioteki pomieszczeń w budynku przy ul. Żytniej 12 w związku z przeniesieniem do tego budynku Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach. Ciągłe zmiany, poszukiwanie nowych pomieszczeń niestety nie polepszają warunków pracy Biblioteki Filologicznej w Sosnowcu i nie rozwiązują problemów dotyczących magazynowania zbiorów.

Od czerwca 2009, zgodnie z planem, prowadzone są prace remontowe w Bibliotece Teologicznej. Wiele wysiłku organizacyjnego wkładają pracownicy tej biblioteki, aby mimo trwającego generalnego remontu, czytelnicy mogli korzystać z księgozbioru.

Po analizie wszystkich sprawozdań Bibliotek Specjalistycznych widać, że niemalże wszystkie borykają się z problemami lokalowymi. Bardzo często biblioteki są ulokowane w pomieszczeniach małych, niefunkcjonalnych, a rozrastający się księgozbiór wymaga powiększania powierzchni magazynowych. Tym wszystkim problemom próbują sprostać bibliotekarze. Wszystkie podejmowane z ich strony prace organizacyjne w Bibliotekach Specjalistycznych są tak prowadzone, aby w miarę możliwości nie utrudniać czytelnikom dostępu do księgozbiorów.

XII. ZREALIZOWANE ZAMIERZENIA W ROKU 2009

1. Do bazy komputerowej ProLib wszystkie Biblioteki Specjalistyczne wprowadziły w 2009 84 842 jednostki inwentarzowe różnych dokumentów. Z tej liczby kompletnie opracowały i udostępniły przez OPAC WWW 62 124 pozycje.

2. Uruchomiono wypożyczenia elektroniczne w Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych oraz w Bibliotece Wydziału Pedagogiki i Psychologii

3. W niektórych Bibliotekach Specjalistycznych zmodernizowano względnie rozbudowano sprzęt komputerowy

4. Pracownicy Bibliotek Specjalistycznych wdrażających wypożyczenia elektroniczne brali udział w dodatkowych szkoleniach w module wypożyczeń systemu Prolib.

5. W czerwcu 2009 rozpoczęto generalny remont Biblioteki Teologicznej, który trwa nadal.

6. Na wniosek Dziekanów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska oraz Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii z dniem 1.08.2009 Biblioteka Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska oraz Biblioteka Instytutu Fizyki zostały przekształcone w Oddziały Specjalistyczne Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego i włączone w jej strukturę organizacyjną.

XIII. PLANY NA ROK 2010

1. Przygotowania do uruchomienia elektronicznych wypożyczeń w Bibliotece Wydziału Nauk o Ziemi, Bibliotece Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach, Bibliotece Ośrodka Dydaktycznego w Rybniku, Bibliotece Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych.

2. Dalsza modernizacja i rozbudowa sprzętu komputerowego w Bibliotekach Specjalistycznych.

3. Kontynuacja szkoleń związanych z wdrażaniem kolejnych modułów systemu Prolib-21.

4. Intensyfikacja prac bibliotekarskich związanych z selekcją księgozbiorów oraz wprowadzaniem do bazy komputerowej Prolib.

5. Kontynuacja prac remontowych w Bibliotece Teologicznej oraz w Bibliotece Wydziału Nauk o Ziemi.

Uwaga: W związku z włączeniem w strukturę organizacyjną BUŚ Biblioteki Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska oraz Biblioteki Instytutu Fizyki dane statystyczne tych bibliotek uwzględniono w części dotyczącej Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego /głównej/.

Sprawozdanie opracowała:
Irena Żórawik